

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Επικαιρότητα ΕΕ

Επιμ.: Ευάγγελος Εκμεκτσόγλου, Βασιλική Στάθη

I. ΘΕΣΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Brexit – Δυσχέρειες ως προς την εφαρμογή ορισμένων στοιχείων του πλαισίου του Ουίνσдор (19.09.2024)

αποχώρηση – Πρωτόκολλο για την Βόρεια Ιρλανδία – τελωνειακές διαδικασίες – μεταφορές δεμάτων και φορτίων – καθυστέρηση στην εφαρμογή του πλαισίου Ουίνσдор

Δύο βασικά σημεία του πλαισίου Ουίνσдор, τα οποία επρόκειτο να λειτουργήσουν αρχής γενομένης τον Οκτώβριο του 2024, εν τέλει καθυστερούν τουλάχιστον μέχρι τον Μάρτιο του 2025. Ειδικότερα, πρόκειται για τις νέες τελωνειακές διαδικασίες οι οποίες αφορούν τις μεταφορές δεμάτων και φορτίων, ιδίως ανάμεσα σε επιχειρήσεις, οι οποίες είχαν ήδη εκφράσει ανησυχίες ως προς τον χρόνο που χρειάζονται προκειμένου να προετοιμαστούν για τις σχετικές αλλαγές.

Υπενθυμίζεται πως το πλαίσιο Ουίνσдор ρυθμίζει τις εμπορικές σχέσεις της Μεγάλης Βρετανίας με τη Βόρεια Ιρλανδία μετά την αποχώρηση της πρώτης από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και δεδομένου ότι η Βόρεια Ιρλανδία αποτελεί ακόμη μέρος της ενιαίας αγοράς της Ένωσης. Στην ουσία, πρόκειται για μία συμφωνία ανάμεσα στο Ηνωμένο Βασίλειο και την ΕΕ, επονομαζόμενη καταρχάς ως Πρωτόκολλο για τη Βόρεια Ιρλανδία (στη συνέχεια μετονομάστηκε σε πλαίσιο Ουίνσдор), με στόχο τη λήψη μέτρων/διαδικασιών ελέγχων που θα εξασφαλίζουν ότι η ΕΕ δεν θα δέχεται παράνομα στην αγορά της αγαθά από τη Μεγάλη Βρετανία.

Παρά την απλοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών εντός του πλαισίου Ουίνσдор, οι επιχειρήσεις εξακολουθούν να εμφανίζονται αβέβαιες ως προς το περιεχόμενο των κρίσιμων ρυθμίσεων, ζητώντας παράλληλα μεγαλύτερη σαφήνεια και τη θέσπιση ενός επείγοντος σχεδίου.

Τέλος, καθίσταται σαφές πως η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σύμφωνη με τις εν λόγω καθυστερήσεις, οι οποίες δεν αποτελούν συνακόλουθα μονομερή απόφαση της Μεγάλης Βρετανίας.

<https://www.bbc.com/news/articles/cx2kp4xdq3vo>

II. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Τα προκαταρκτικά πορίσματα της Επιτροπής σχετικά με το μοντέλο «συγκατάθεση ή πληρωμή» (Pay or Consent) της Meta, για παραβίαση της πράξης για τις ψηφιακές αγορές (01.07.2024)

ψηφιακές αγορές – μέσα κοινωνικής δικτύωσης – δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – διαφημίσεις

Η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Meta τα προκαταρκτικά της πορίσματα με βάση τα οποία το διαφημιστικό μοντέλο «συγκατάθεση ή πληρωμή» που εφαρμόζει η Meta δεν συνάδει με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές. Ειδικότερα, κατά την προκαταρκτική άποψη της Επιτροπής, αυτό το αναγκαστικό δίλημμα υποχρεώνει τους χρήστες και τις χρήστριες να συναινούν στον συνδυασμό των προσωπικών τους δεδομένων και τους στερεί τη δυνατότητα

πρόσβασης σε μια λιγότερο εξατομικευμένη αλλά ισοδύναμη έκδοση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης της Meta.

Οι επιγραμμικές πλατφόρμες συχνά συλλέγουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μέσω δικών τους υπηρεσιών και υπηρεσιών τρίτων, για την παροχή επιγραμμικών διαφημιστικών υπηρεσιών. Λόγω της σημαντικής τους θέσης στις ψηφιακές αγορές, οι πυλωροί μπορούν να επιβάλλουν όρους υπηρεσιών στη μεγάλη βάση χρηστών και χρηστριών τους, με αποτέλεσμα να συλλέγουν τεράστιες ποσότητες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Με τον τρόπο αυτό, έχουν αποκτήσει δυνητικά πλεονεκτήματα σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές που δεν έχουν πρόσβαση σε τόσο μεγάλο όγκο δεδομένων, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται μεγάλοι φραγμοί στην παροχή επιγραμμικών υπηρεσιών διαφήμισης και υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης.

Με βάση το άρθρο 5 παρ. 2 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, οι πυλωροί πρέπει να ζητούν τη συγκατάθεση των χρηστριών και των χρηστών για να συνδυάσουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν μεταξύ καθορισμένων βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας και άλλων υπηρεσιών και, εάν ο χρήστης ή η χρήστρια αρνηθεί να συγκατατεθεί, θα πρέπει να μπορεί να έχει πρόσβαση σε λιγότερο εξατομικευμένη αλλά ισοδύναμη εναλλακτική λύση. Οι πυλωροί δεν μπορούν να εξαρτούν τη χρήση της υπηρεσίας ή ορισμένων λειτουργιών της από τη συγκατάθεση των χρηστών ή των χρηστριών.

Τον Νοέμβριο του 2023, ανταποκρινόμενη στις κανονιστικές αλλαγές στην ΕΕ, η Meta εισήγαγε μια διλημματική προσφορά «συγκατάθεσης ή πληρωμής», στο πλαίσιο της οποίας οι χρήστες και οι χρήστριες του Facebook και του Instagram στην ΕΕ πρέπει να επιλέξουν ανάμεσα στα εξής: i) να γίνουν συνδρομητές ή συνδρομήτριες έναντι μηνιαίου τέλους σε μια έκδοση των εν λόγω μέσων κοινωνικής δικτύωσης που δεν περιέχει διαφημίσεις ή ii) να έχουν δωρεάν πρόσβαση σε μια έκδοση των εν λόγω μέσων κοινωνικής δικτύωσης που περιέχει εξατομικευμένες διαφημίσεις.

Η Επιτροπή διατυπώνει την προκαταρκτική άποψη ότι το διαφημιστικό μοντέλο «συγκατάθεση ή πληρωμή» της Meta δεν συνάδει με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές, διότι δεν πληροί τις αναγκαίες απαιτήσεις του άρθρου 5 παρ. 2. Ειδικότερα, το μοντέλο της Meta:

- i. Δεν δίνει στους χρήστες και τις χρήστριες τη δυνατότητα να επιλέγουν μια υπηρεσία που να χρησιμοποιεί λιγότερα από τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τους/τις αφορούν και κατά τα άλλα να είναι ισοδύναμη με την υπηρεσία που βασίζεται σε «εξατομικευμένες διαφημίσεις».
- ii. Δεν επιτρέπει στους χρήστες και τις χρήστριες να ασκούν το δικαίωμά τους να συγκατατίθενται ελεύθερα στον συνδυασμό των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τους/τις αφορούν.

Για να υπάρχει συμμόρφωση με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές, οι χρήστες και οι χρήστριες που δεν δίνουν τη συγκατάθεσή τους θα πρέπει και πάλι να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ισοδύναμη υπηρεσία, η οποία να χρησιμοποιεί λιγότερα από τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τους/τις αφορούν, εν προκειμένω για την εξατομίκευση των διαφημίσεων.

Καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνάς της, η Επιτροπή λειτουργεί σε συντονισμό με τις αρμόδιες αρχές προστασίας δεδομένων.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_3582

Ευρωπαϊκή πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη (01.08.2024)

τεχνητή νοημοσύνη – Υπηρεσία ΤΝ της Επιτροπής – Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης

Τίθεται σε ισχύ η ευρωπαϊκή πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη (πράξη για την ΤΝ), ήτοι ο πρώτος ολοκληρωμένος Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη στον κόσμο. Η πράξη για την

TN έχει σχεδιαστεί για να διασφαλίσει ότι η TN που αναπτύσσεται και χρησιμοποιείται στην ΕΕ είναι αξιόπιστη, με διασφαλίσεις για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών. Ο Κανονισμός αποσκοπεί στη δημιουργία μιας εναρμονισμένης εσωτερικής αγοράς για την TN στην ΕΕ, ενθαρρύνοντας την υιοθέτηση αυτής της τεχνολογίας και δημιουργώντας ένα υποστηρικτικό περιβάλλον για την καινοτομία και τις επενδύσεις.

Η πράξη για την TN εισάγει έναν ορισμό της TN, με βάση την ασφάλεια των προϊόντων και την προσέγγιση βάσει κινδύνου στην ΕΕ.

Η πράξη για την TN θεσπίζει, επίσης, κανόνες για τα μοντέλα TN γενικού σκοπού, τα οποία είναι μοντέλα TN υψηλής ικανότητας που έχουν σχεδιαστεί για να εκτελούν ευρύ φάσμα καθηκόντων, όπως η δημιουργία κειμένου τύπου ανθρώπου. Τα μοντέλα TN γενικής χρήσης χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερο ως συστατικά στοιχεία εφαρμογών TN. Η πράξη για την TN θα διασφαλίσει τη διαφάνεια κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας και θα αντιμετωπίσει πιθανούς συστημικούς κινδύνους των πλέον ικανών μοντέλων.

Τα κράτη μέλη έχουν προθεσμία μέχρι τις 2 Αυγούστου 2025 προκειμένου να ορίσουν εθνικές αρμόδιες αρχές, οι οποίες θα εποπτεύουν την εφαρμογή των κανόνων για τα συστήματα TN και θα διεξάγουν δραστηριότητες εποπτείας της αγοράς. Η Υπηρεσία TN της Επιτροπής θα είναι ο βασικός φορέας εφαρμογής της πράξης για την TN σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και η αρχή επιβολής των κανόνων για τα μοντέλα TN γενικού σκοπού.

Η εφαρμογή των κανόνων θα στηριχθεί από τρία συμβουλευτικά όργανα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης θα διασφαλίσει την ομοιόμορφη εφαρμογή της πράξης για την TN σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και θα ενεργεί ως ο κύριος φορέας συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Μια επιστημονική ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων θα παρέχει τεχνικές συμβουλές και στοιχεία σχετικά με την επιβολή της νομοθεσίας. Ειδικότερα, η ομάδα αυτή μπορεί να εκδίδει προειδοποιήσεις στην Υπηρεσία TN σχετικά με κινδύνους που συνδέονται με μοντέλα TN γενικού σκοπού. Η Υπηρεσία TN μπορεί, επίσης, να λάβει καθοδήγηση από συμβουλευτικό φόρουμ, το οποίο αποτελείται από ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών.

Στις εταιρείες που δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες επιβάλλεται πρόστιμο. Τα πρόστιμα θα μπορούσαν να φθάσουν έως και το 7% του παγκόσμιου ετήσιου κύκλου εργασιών για παραβιάσεις απαγορευμένων εφαρμογών TN, έως και το 3% για παραβιάσεις άλλων υποχρεώσεων και έως και το 1,5% για την παροχή ανακριβών πληροφοριών.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_4123

III. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Επιβολή από την Επιτροπή προσωρινών αντισταθμιστικών δασμών στις εισαγωγές από την Κίνα ηλεκτρικών οχημάτων με συσσωρευτή (04.07.2024)

δασμοί – επιδοτήσεις – ηλεκτρικά οχήματα με συσσωρευτή – Κίνα

Εννέα μήνες μετά την έναρξη αυτεπάγγελτης έρευνας κατά των επιδοτήσεων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επέβαλε προσωρινούς αντισταθμιστικούς δασμούς στις εισαγωγές από την Κίνα ηλεκτρικών οχημάτων με συσσωρευτή. Με βάση την έρευνα, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι στην Κίνα η αξιακή αλυσίδα των ηλεκτρικών οχημάτων με συσσωρευτή λαμβάνει αθέμιτες επιδοτήσεις, γεγονός που απειλεί με οικονομική ζημία τους παραγωγούς τέτοιων οχημάτων στην ΕΕ. Η έρευνα εξέτασε, επίσης, τις πιθανές συνέπειες και τον αντίκτυπο των μέτρων στους εισαγωγείς, τους χρήστες και τους καταναλωτές ηλεκτρικών οχημάτων με συσσωρευτή στην ΕΕ.

Η Επιτροπή σκοπεύει να επιβάλει τους παρακάτω ατομικούς δασμούς στους τρεις Κινέζους παραγωγούς που εξετάστηκαν:

- BYD: 17,4%

- Geely: 19,9%
- SAIC: 37,6%

Άλλοι παραγωγοί ηλεκτρικών οχημάτων με συσσωρευτή στην Κίνα, οι οποίοι συνεργάστηκαν στην έρευνα και δεν συμπεριλήφθηκαν στο δείγμα, θα υπαχθούν στον σταθμισμένο μέσο δασμό ύψους 20,8%. Ο δασμός για τις άλλες εταιρείες, οι οποίες δεν συνεργάστηκαν, είναι 37,6%.

Οι προσωρινοί δασμοί θα εφαρμοστούν από τις 5 Ιουλίου 2024, για μέγιστη διάρκεια τεσσάρων μηνών. Εντός αυτού του διαστήματος πρέπει να ληφθεί τελική απόφαση αναφορικά με τους οριστικούς δασμούς με ψηφοφορία των κρατών μελών της ΕΕ. Η εν λόγω απόφαση, όταν εκδοθεί, θα καταστήσει τους δασμούς οριστικούς για περίοδο πέντε ετών.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_3630

IV. ΕΡΓΑΣΙΑ

Παραπομπή της Ελλάδας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω μη συμμόρφωσης με τη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (25.07.2024)

επαγγελματικά προσόντα – επαγγελματίες – διευθυντικά εκπαιδευτικά στελέχη

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει την Ελλάδα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω μη συμμόρφωσης των εθνικών κανόνων με τη νομοθεσία της ΕΕ αναφορικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων. Οι ενωσιακοί κανόνες έχουν συμβάλει στο να καθιερωθεί ένα σύγχρονο σύστημα για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων στην ΕΕ. Διευκολύνουν τους επαγγελματίες να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε διάφορα κράτη μέλη.

Ειδικότερα, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ελληνικοί κανόνες δεν συμμορφώνονται με την Οδηγία 2005/36/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2013/55/ΕΕ, αναφορικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, καθώς και με το άρθρο 45 ΣΛΕΕ.

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, οι επαγγελματίες που έχουν αποκτήσει προσόντα διευθυντή σχολείου σε άλλα κράτη μέλη, όπως και άλλα παρόμοια διευθυντικά εκπαιδευτικά στελέχη, πρέπει να ακολουθήσουν μια διαδικασία πιο δύσκολη από εκείνη που προβλέπεται στην Οδηγία για την επαγγελματική αναγνώριση των τίτλων τους ώστε να είναι σε θέση να εργαστούν στην Ελλάδα. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την Οδηγία και δυσχεραίνει την πρόσβαση αυτών των επαγγελματιών της ΕΕ στην ελληνική αγορά εργασίας.

Η Επιτροπή απήρτησε προειδοποιητική επιστολή στην Ελλάδα τον Σεπτέμβριο του 2022 και αιτιολογημένη γνώμη στις 19 Απριλίου 2023. Ωστόσο, η Ελλάδα δεν έχει ακόμη εξασφαλίσει τη συμμόρφωση των εθνικών της κανόνων με τη νομοθεσία της ΕΕ όσον αφορά την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_3751

V. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Επένδυση της ΕΕ ύψους 7 δισ. ευρώ σε υποδομές βιώσιμων, ασφαλών και έξυπνων μεταφορών (17.07.2024)

επιχορηγήσεις – μεταφορές – διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών

Η Επιτροπή επέλεξε 134 έργα μεταφορών, τα οποία θα λάβουν ενωσιακές επιχορηγήσεις ύψους άνω των 7 δισ. ευρώ από τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ), το μέσο της ΕΕ για στρατηγικές επενδύσεις σε υποδομές. Αποτελεί την προκήρυξη με τον υψηλότερο προϋπολογισμό στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος «Συνδέοντας την Ευρώπη» για τις μεταφορές.

Περίπου το 83% της χρηματοδότησης θα στηρίξει έργα που υλοποιούν τους κλιματικούς στόχους της ΕΕ βελτιώνοντας και εκσυγχρονίζοντας το δίκτυο σιδηροδρόμων, εσωτερικών πλωτών οδών και θαλάσσιων διαδρομών κατά μήκος του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) της ΕΕ. Το 80% των 7 δισ. ευρώ θα διατεθεί σε σιδηροδρομικά έργα. Επίσης, από 18 Ιουλίου θα ξεκινήσει να ισχύει ο αναθεωρημένος Κανονισμός ΔΕΔ-Μ.

Θα χρηματοδοτηθούν μεγάλα έργα για τη βελτίωση των διασυνοριακών σιδηροδρομικών συνδέσεων κατά μήκος του κεντρικού δικτύου ΔΕΔ-Μ στα κράτη μέλη της Βαλτικής (Rail Baltica), μεταξύ Γαλλίας και Ιταλίας (Λυόν-Τορίνο) και μεταξύ Δανίας και Γερμανίας (σήραγγα Fehmarnbelt).

Περίπου 20 θαλάσσιοι λιμένες στην Ιρλανδία, την Ισπανία, τη Φινλανδία, τις Κάτω Χώρες, τη Γερμανία, τη Μάλτα, τη Λιθουανία, την Κύπρο, την Κροατία, την Ελλάδα και την Πολωνία θα λάβουν χρηματοδότηση για την αναβάθμιση των υποδομών τους, και κάποιοι από αυτούς θα αποκτήσουν δυνατότητα από ξηράς ηλεκτροδότησης των πλοίων ή μεταφοράς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Τα έργα για τις υποδομές εσωτερικής ναυσιπλοΐας θα βελτιώσουν τις διασυνοριακές συνδέσεις στη λεκάνη Σηκουάνα-Σκάλδη μεταξύ Γαλλίας και Βελγίου και στον Δούναβη μεταξύ Ρουμανίας και Βουλγαρίας. Χρηματοδότηση θα λάβουν και λιμένες εσωτερικής ναυσιπλοΐας στην Αυστρία, τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες, προκειμένου να συνεχίσουν να προάγουν τις βιώσιμες μεταφορές μέσω του ευρωπαϊκού δικτύου ποταμών και διωρύγων.

Αναφορικά με τις οδικές μεταφορές, η δημιουργία συνεργατικών ευφών συστημάτων και υπηρεσιών μεταφορών (ITS) και νέων, ασφαλών και προστατευμένων χώρων στάθμευσης θα ενισχύσει την ασφάλεια τόσο των ιδιωτών όσο και των επαγγελματιών.

Τα έργα διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας θα συνεχίσουν να αναπτύσσουν τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό για αποδοτικότερες, ασφαλέστερες και πιο βιώσιμες αεροπορικές μεταφορές.

Τέλος, μέσα από διάφορα έργα θα ενισχυθεί η μεταφορική ικανότητα κατά μήκος των λωρίδων αλληλεγγύης ΕΕ-Ουκρανίας, οι οποίες δημιουργήθηκαν για να διευκολύνουν τις εισαγωγές και τις εξαγωγές μεταξύ Ουκρανίας και ΕΕ. Τα έργα αυτά καλύπτουν: i) βελτιώσεις στις υποδομές οδικών μεταφορών στα σημεία διέλευσης των συνόρων μεταξύ Ουκρανίας, Μολδαβίας και Ρουμανίας, ii) έργα για την αύξηση της μεταφορικής ικανότητας στο σιδηροδρομικό σημείο διέλευσης των συνόρων μεταξύ Ουγγαρίας και Ουκρανίας, iii) ένα νέο τμήμα οδού στην Πολωνία, το οποίο θα επεκταθεί ως τα σύνορα με την Ουκρανία, καθώς και μελέτες και έργα για την ενσωμάτωση του ουκρανικού σιδηροδρομικού συστήματος στην ΕΕ.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_3821

VI. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Παραπομπή της Ελλάδας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω μη επαρκούς συλλογής και επεξεργασίας των αστικών λυμάτων (25.07.2024)

αστικά λύματα – ανθρώπινη υγεία – περιβάλλον

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει την Ελλάδα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω μη πλήρους συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις συλλογής και επεξεργασίας που προβλέπονται στην Οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ). Η Οδηγία αποσκοπεί στην προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, απαιτώντας τη συλλογή και την επεξεργασία των αστικών λυμάτων πριν από την απόρριψή τους στο περιβάλλον. Οι πόλεις και οι κωμοπόλεις υποχρεούνται να δημιουργήσουν τις απαραίτητες υποδομές για τη συλλογή και την επεξεργασία των αστικών λυμάτων τους. Τα ασύλλεκτα ή ανεπεξέργαστα λύματα μπορούν να αποτελέσουν κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία και να ρυπάνουν τις λίμνες, τα ποτάμια, το έδαφος, καθώς και τα παράκτια και τα υπόγεια ύδατα. Αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η

οποία, στο πλαίσιο της φιλοδοξίας της για μηδενική ρύπανση, στοχεύει στην αποτελεσματική προστασία της ανθρώπινης υγείας, στη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος και στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας.

Στην Ελλάδα, 153 οικισμοί παρουσιάζουν εκτεταμένες παραλείψεις συμμόρφωσης με την Οδηγία, με βάση τις πληροφορίες που συγκέντρωσε η Επιτροπή.

Και στους 153 αυτούς οικισμούς, η Ελλάδα πρέπει, επιπλέον, να διασφαλίσει ότι υπάρχουν συστήματα συλλογής λυμάτων και ότι, όταν δικαιολογείται η χρήση μεμονωμένων ή άλλων κατάλληλων συστημάτων (π.χ. σηπτικών δεξαμενών), τα συστήματα αυτά επιτυγχάνουν το ίδιο επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας.

Για 143 από αυτούς τους οικισμούς, η Ελλάδα συνεχίζει να μην παρέχει δευτεροβάθμια επεξεργασία πριν από την απόρριψη των λυμάτων. Επιπρόσθετα, σε έναν οικισμό, η Ελλάδα εξακολουθεί να μην παρέχει αυστηρότερη επεξεργασία πριν από την απόρριψη λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές. Για να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της Οδηγίας, η Ελλάδα θα πρέπει να κατασκευάσει νέες υποδομές σε διάφορους οικισμούς και θα χρειαστεί να αναβαθμίσει τις υπάρχουσες υποδομές σε άλλους.

Η Επιτροπή απέστειλε στην Ελλάδα προειδοποιητική επιστολή τον Μάιο του 2020 και, εν συνεχεία, αιτιολογημένη γνώμη τον Δεκέμβριο του 2021. Παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, οι ελληνικές αρχές δεν έχουν ακόμη αντικρούσει πλήρως τις αιτιάσεις.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_3744

VII. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Μέτρα για περιβάλλον χωρίς καπνό για την καλύτερη προστασία της δημόσιας υγείας (17.09.2024)

καπνός – αερολύματα – δημόσια υγεία

Η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση αναθεώρησης της σύστασης του Συμβουλίου για περιβάλλον χωρίς καπνό, με σκοπό την καλύτερη προστασία των ανθρώπων από τις επιπτώσεις του δευτερογενούς καπνού και των δευτερογενών αερολυμάτων.

Η νέα πρωτοβουλία συνιστά στα κράτη μέλη να επεκτείνουν τις πολιτικές για περιβάλλον χωρίς καπνό, προκειμένου να καλύπτουν σημαντικούς υπαίθριους χώρους, με σκοπό την καλύτερη προστασία των ανθρώπων στην ΕΕ, κυρίως των παιδιών και των νέων.

Οι χώροι αυτοί περιλαμβάνουν υπαίθριους χώρους αναψυχής όπου είναι πιθανό να συγκεντρώνονται παιδιά, όπως δημόσιες παιδικές χαρές, πάρκα αναψυχής και πισίνες, υπαίθριους χώρους που συνδέονται με χώρους υγειονομικής περίθαλψης και εκπαίδευσης, δημόσια κτίρια, εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών, και στάσεις και σταθμούς μέσω μαζικής μεταφοράς.

Η πρωτοβουλία συνιστά, επίσης, στα κράτη μέλη να επεκτείνουν τις πολιτικές για περιβάλλον χωρίς καπνό στα αναδυόμενα προϊόντα, όπως θερμαινόμενα προϊόντα καπνού και ηλεκτρονικά τσιγάρα, τα οποία χρησιμοποιούνται με ολοένα και μεγαλύτερη συχνότητα από πολύ νεαρά άτομα. Ακολουθεί την έμφαση που δόθηκε, από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), στις αρνητικές επιπτώσεις της έκθεσης σε δευτερογενείς εκπομπές από αυτά τα αναδυόμενα προϊόντα, οι οποίες περιλαμβάνουν σοβαρά αναπνευστικά και καρδιαγγειακά προβλήματα.

Η Επιτροπή ενθαρρύνει, επίσης, τα κράτη μέλη να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές και να ενισχύσουν τη διεθνή συνεργασία για να μεγιστοποιηθεί η επίδραση των μέτρων που λαμβάνονται σε ολόκληρη την ΕΕ. Η Επιτροπή θα παράσχει στήριξη μέσω άμεσης επιχορήγησης ύψους 16 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα EU4Health, ενώ έχουν ήδη διατεθεί 80 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα «Ορίζων» για την ενίσχυση του ελέγχου του καπνού και της νικοτίνης, καθώς και για την πρόληψη του εθισμού. Η Επιτροπή θα αναπτύξει,

επίσης, εργαλειοθήκη πρόληψης για τη στήριξη της προστασίας της υγείας των παιδιών και των νέων.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_4682